

Health Watch : Human/Poultry/Swine

Human O สถานการณ์ไข้หวัดนกสายพันธุ์ H7N9 ในประเทศจีน

- เดือนพฤษภาคม 56 มีรายงาน 1 ราย และในเดือนมิถุนายน 56 ไม่มีรายงาน โดยนักวิจัยของจีนและฮ่องกงให้เหตุผลว่า การที่พบผู้ติดเชื้อลดลงเป็นผลมาจากฤดูร้อนที่เริ่มต้นในประเทศจีน อย่างไรก็ตามหากการแพร่ระบาดของ H7N9 เป็นไปในทิศทางเดียวกับเชื้อ H5N1 ที่มีการระบาดในปี 2546 ย่อมหมายความว่า การระบาดจะเริ่มขึ้นอีกครั้งในเดือนกันยายน-พฤศจิกายน ที่จะถึงนี้

O สถานการณ์ไวรัส โคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2012 (Middle East Respiratory Syndrome Coronavirus : MERS-CoV)

- องค์การอนามัยโลก (WHO) ประกาศเตือนให้เจ้าหน้าที่สาธารณสุขทุกประเทศเฝ้าระวังคนไข้ที่มีอาการคล้ายติดเชื้อโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2012 ว่าจะมีโอกาสแพร่กระจายจนอาจถึงขั้นเป็น “โรคระบาด”
- องค์การอนามัยโลกรายงานล่าสุดในวันที่ 17 มิถุนายน พบผู้ป่วยยืนยัน 64 ราย เสียชีวิต 38 ราย ใน 9 ประเทศ โดยเฉพาะกลุ่มประเทศในตะวันออกกลาง ได้แก่ จอร์แดน ซาอุดีอาระเบีย กาตาร์ สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ อังกฤษ ฝรั่งเศส เยอรมนี ตูนิเซีย และอิตาลี คาดว่าจำนวนผู้ป่วยจะเพิ่มมากขึ้น และให้ทุกประเทศจับตาดูอย่างใกล้ชิด เนื่องจากมีหลักฐานว่าสามารถติดต่อจากคนสู่กันได้ แม้จะไม่รวดเร็วเหมือนโรคซาร์ส
- กระทรวงสาธารณสุขของไทย ประกาศให้ทุกจังหวัดเฝ้าระวังในกลุ่มผู้ป่วยติดเชื้อระบบทางเดินหายใจที่มีอาการรุนแรง โดยเฉพาะโรคปอดบวมและปอดอักเสบ และให้เน้นหนักใน 5 จังหวัดใหญ่ที่มีชาวต่างชาตินิยมเข้ามาท่องเที่ยว ได้แก่ กรุงเทพมหานคร เชียงใหม่ ชลบุรี ภูเก็ต และขอนแก่น

O ได้หวั่นรายงานผู้เสียชีวิตจากเชื้อไข้หวัดนก H6N1 รายแรก ทางกรได้หวั่นรายงานผู้เสียชีวิตรายแรกจากเชื้อไวรัส H6N1 ซึ่งเป็นเชื้อไวรัสไข้หวัดนกที่พบได้ทั่วไปในสัตว์ปีก ในกรณีนี้เป็นการเสียชีวิตของคนรายแรกที่มีรายงาน โดยเป็นผู้หญิงอายุ 20 ปี อาศัยอยู่ตอนกลางของไต้หวัน และแสดงอาการติดเชื้อไวรัสมาตั้งแต่วันที่ 5 พ.ค.

- หน่วยงานควบคุมโรคติดต่อของไต้หวันระบุว่า ผู้เสียชีวิตทำงานในร้านอาหาร ไม่เคยมีประวัติใกล้ชิดสัตว์ปีก รวมทั้งฟาร์มสัตว์ปีกแต่อย่างใด
- ทั้งนี้มีผู้ป่วย 4 รายจากทั้งหมด 36 คนที่ใกล้ชิดผู้เสียชีวิตรายดังกล่าวแสดงอาการป่วย แต่ยังไม่มีการทดสอบว่าติดเชื้อ H6N1 หรือไม่
- หน่วยงานควบคุมโรคติดต่อได้ออกประกาศเตือนประชาชนให้หลีกเลี่ยงการสัมผัสและเดินตลาดที่มีการค้าสัตว์ปีกจำนวนมาก รวมทั้งการเดินทางไปเยือนประเทศจีนด้วย

Livestock O นักวิจัยญี่ปุ่นพบโรค EMS ในกุ้งเกิดได้ดีที่ pH 8.5-8.8 นักวิจัยจากสถาบันวิจัยสัตว์น้ำแห่งญี่ปุ่น ได้วิจัยเกี่ยวกับสภาวะที่เหมาะสมต่อการเกิดโรค Early Mortality Syndrome (EMS) หรือโรคตายด่วนในกุ้ง โดยทำวิจัยในฟาร์มครบวงจรขนาดใหญ่ที่เมือง Pahang ประเทศมาเลเซีย ซึ่งมีพื้นที่ผลิตกุ้งขาวแอฟฟิกัน และกุ้งกุลาดำมากถึง 461 บ่อ

- จากการเก็บตัวอย่างน้ำในบ่อที่เกิดโรค EMS ระบาด และบ่อที่ปลอดโรคในช่วงเวลาเดียวกันอย่างละ 80 บ่อ พบว่าโรค EMS มีโอกาสเกิดน้อยลงที่ pH ประมาณ 7 และสามารถเกิดได้มากขึ้นที่ pH ประมาณ 8.5-8.8
- ซึ่งหากสามารถจัดการให้ค่า pH ของน้ำอยู่ในระดับต่ำกว่าช่วง pH ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ จะทำให้กุ้งมีอัตราการรอดตายสูงกว่าปกติเป็นอย่างมาก
- ทั้งนี้ ผลการวิจัยดังกล่าวมีขึ้นประมาณ 6 สัปดาห์ หลังนักวิจัยจากมหาวิทยาลัยของแอริโซนาพบเชื้อสาเหตุของโรค EMS ซึ่งทั้งสองงานวิจัยดังกล่าวจะถูกตีพิมพ์ในวารสาร Advocate ฉบับเดือนกรกฎาคม-สิงหาคม

Poultry O สหภาพยุโรปกับสถานการณ์ไข้หวัดนกระบาด

1. **ไข้หวัดนกในเยอรมนี** ทางกรเยอรมนีได้ตรวจพบไข้หวัดนกสายพันธุ์ H7N7 ชนิดไม่รุนแรง เมื่อวันที่ 1 พฤษภาคม 2556 ในเขตพื้นที่ Herzlake, Landkreis Emsland โดยได้กำหนดเขตพื้นที่ควบคุมซึ่งมีรัศมีห่างจากเขตพื้นที่ติดเชื้อ 1 กิโลเมตร และห้ามมีการซื้อขายและเคลื่อนย้ายสัตว์ปีกในเขตพื้นที่ดังกล่าว

2. ไข้หวัดนกในเดนมาร์ก เมื่อวันที่ 31 พฤษภาคม 2556 กระทรวงเกษตร อาหาร และประมงของเดนมาร์กมีหนังสือถึง คณะกรรมการยุโรปแจ้งว่า ตรวจพบเชื้อไวรัสสายพันธุ์ H7 ชนิดไม่รุนแรง ในกลุ่มสัตว์ปีกประเภทเป็ดในเมือง Jutland

- ทางกรมเดนมาร์กมีมาตรการสั่งฆ่าเป็ดในพื้นที่ที่ติดเชื้อทั้งหมด กำหนดเขตพื้นที่ควบคุมซึ่งมีรัศมีห่างจากเขตพื้นที่ติดเชื้อ 1 กิโลเมตร และห้ามมีการซื้อขายและเคลื่อนย้ายสัตว์ปีกในเขตพื้นที่ดังกล่าว

3. ไข้หวัดนกในเนเธอร์แลนด์ เมื่อวันที่ 1 มิถุนายน 2556 สถาบันสัตวแพทยกลาง (Central Veterinary Institute) ได้สุ่มตรวจตัวอย่างสัตว์ปีกเพื่อตรวจหาเชื้อไข้หวัดนก และพบว่ากลุ่มตัวอย่างให้ผลเป็นบวก ซึ่งทางการเนเธอร์แลนด์ได้ออกมายืนยันว่า เป็นเชื้อไข้หวัดนกสายพันธุ์ H7N1 ชนิดไม่รุนแรง (Low Pathogenic Avian Influenza) โดยระบาดในเมือง Utrecht ทั้งนี้ ได้กำหนดพื้นที่ควบคุมซึ่งมีรัศมีห่างจากเขตพื้นที่ติดเชื้อ 1 กิโลเมตรแล้ว

- O **สหรัฐพบไข้หวัดนก H7N7 ระบาด** สหรัฐพบการระบาดของเชื้อไข้หวัดนก H7N7 ที่โรงเลี้ยงไก่ใน Scott County ของรัฐอาร์คันซอ โดยหน่วยงานรับผิดชอบได้สั่งกักกันสัตว์ปีกในรัศมี 6.2 ไมล์ จากตำแหน่งที่พบเชื้อ โดยสาธารณสุขสหรัฐ คาดว่า เชื้อโรคอาจปนเปื้อนมากับเหตุการณ์น้ำท่วมเมื่อปี 2555 โดยติดมากับนกน้ำและการปนเปื้อนในแหล่งน้ำที่นกอาศัย

- ทั้งนี้กรมอนามัยของรัฐอาร์คันซอกล่าวว่า การระบาดของเชื้อไข้หวัดนกในครั้งนี้จะไม่ส่งผลกระทบต่อสาธารณสุขชุมชน โดยประชาชนควรบริโภคสัตว์ปีกที่ปรุงสุกเพื่อป้องกันการติดต่อสู่มนุษย์

- O **OIE รายงานโรคระบาดในสัตว์ปีก (Disease Information; report date)**

- เม็กซิโก (12/06/13) พบการติดเชื้อ H7N3 ในสัตว์ปีก มีสัตว์ปีกสงสัยติดเชื้อ 1,111,088 ตัว
- สหรัฐ (19/06/13) พบการติดเชื้อ H7N7 ในสัตว์ปีก มีสัตว์ปีกสงสัยติดเชื้อ 9,800 ตัว (ทำลายทั้งหมด)
- อิสราเอล (20/06/13) พบการติดเชื้อ ND ในสัตว์ปีก มีสัตว์ปีกสงสัยติดเชื้อ 24,030 ตัว ตาย 146 ตัว (0.61%)
- เยอรมัน (24/06/13) พบการติดเชื้อ H7N7 ในสัตว์ปีก มีสัตว์ปีกสงสัยติดเชื้อ 13,406 ตัว ป่วย 400 ตัว (2.98%)

- O **สำนักควบคุม ป้องกันและบำบัดโรคสัตว์ รายงานโรคระบาดในสัตว์ปีกที่สำคัญ**

- รายงานสัตว์ปีกป่วยตายผิดปกติที่ ต.วัดขุ่น อ.สิงหนคร จ.สงขลา

Swine O PED ระบาดหนักในสหรัฐ โรคท้องร่วงติดต่อในสุกร หรือ Porcine Epidemic Diarrhea (PED) กำลังแพร่ระบาดอย่างหนักในสหรัฐ โดยล่าสุดได้แพร่กระจายไปในฟาร์มเลี้ยงสุกรกว่า 200 แห่ง ใน 13 มลรัฐของสหรัฐอเมริกา

- โดยมีรายงานการพบ PED ครั้งแรกที่รัฐไอโอวา เมื่อ 15 เม.ย. 56 จนถึงปัจจุบันมีรายงานการพบ PED แล้ว 13 รัฐ ได้แก่ ไอโอวา โอคลาโฮมา มินิโซตา อินเดียนา เซาท์ดาโกตา เพนซิลวาเนีย โอไฮโอ มิสซูรี อาร์คันซอ โคโลราโด แคนซัส อิลลินอยส์ และมิชิแกน โดยทางการสหรัฐไม่เปิดเผยข้อมูลความเสียหาย
- โดย 13 รัฐของสหรัฐที่พบ PED จะมีปริมาณแม่พันธุ์อยู่ที่ 4 ล้านตัว หากมีการติดเชื้อในฟาร์มแม่พันธุ์ 10% จากฟาร์มแม่พันธุ์ทั้งหมด จะมีลูกสุกรเสียหายประมาณ 2-4 ล้านตัว
- ทั้งนี้โรค PED เป็นโรคที่พบเฉพาะในสุกร ไม่ติดต่อถึงคน ก่อปัญหาท้องเสียในสุกรทุกอายุ โดยเฉพาะลูกสุกรดูดนมหากมีการติดเชื้อจะทำให้เกิดการสูญเสียได้ 50-100%

- O **OIE รายงานโรคระบาดในสุกรและสัตว์กบที่สำคัญ (Disease Information; report date)**

- ใต้หวัน (17/06/13) พบการติดเชื้อ FMD (type O) ในสุกร มีสัตว์สงสัยติดเชื้อ 231 ตัว ป่วย 10 ตัว (4.33%)
- รัสเซีย (18/06/13) พบการติดเชื้อ ASF ในสุกร มีสัตว์สงสัยติดเชื้อ 174 ตัว ตาย 32 ตัว (4.26%)
- เบลารุส (21/06/13) พบการติดเชื้อ ASF ในสุกร มีสัตว์สงสัยติดเชื้อ 16 ตัว ตาย 1 ตัว (6.25%)

- O **สำนักควบคุม ป้องกันและบำบัดโรคสัตว์ รายงานโรคระบาดในสุกรและสัตว์กบที่สำคัญ**

- (14/06/13) รายงานการเกิดโรค CSF ที่ ต.ยาบหวาน อ.เวียงสา จ.น่าน โดยประกาศเป็นเขตโรคระบาดสัตว์ชั่วคราวตั้งแต่ 14 มิ.ย. 56 ถึง 13 ก.ค. 56